

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου

του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

με τίτλο:

**«Μηχανισμός Εφαρμογής, Κρατική Εποπτεία και Γενικοί Όροι
Υλοποίησης του Μεταφορικού Ισοδύναμου (Μ.Ι.) και άλλες διατάξεις»**

A. Επί του συνόλου:

Τα νησιά του Αιγαίου συνιστούν σύμπλεγμα 3.053 νησιών που ορίζεται από τις βόρειες ακτές της Κρήτης έως τις νότιες ακτές της Μακεδονίας και Θράκης και από τις ακτές της Θεσσαλίας, της Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και της Πελοποννήσου έως τις Μικρασιατικές ακτές, με έκταση 210.240 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Το συνολικό ανάπτυγμα της ακτογραμμής των νησιών ανέρχεται στα 9.800 χιλιόμετρα, ισοδύναμο περίπου με το ανάπτυγμα των ακτών της Ευρωπαϊκής ηπείρου. Το συνολικό εμβαδό των Ελληνικών νησιών και βραχονησίδων αποτελεί το 17,1% του εδάφους της χώρας και το 10,8% της συνολικής έκτασης του Αιγαίου. Η Ελλάδα έχει τέσσερις νησιωτικές περιφέρειες και αρκετές δεκάδες νησιών που ανήκουν διοικητικά σε ηπειρωτικές περιφέρειες (Βόρειες Σποράδες, Σαμοθράκη, Θάσος κτλ.).

Το προαναφερόμενο νησιωτικό σύμπλεγμα συγκροτεί μια περιοχή του Ελληνικού χώρου, η οποία χαρακτηρίζεται από χαμηλή προσβασιμότητα και ελκυστικότητα για κατοικία ή οικονομική δραστηριότητα, ως αποτέλεσμα εμβλωματικών και αποσπασματικών πολιτικών επιλογών και μνημονιακών μέτρων, που επέφεραν την εδραίωση στους νησιώτες αισθήματος απομόνωσης, εγκατάλειψης και γήρανσης.

Παρά τη συνταγματική κατοχύρωση της αρχής της νησιωτικότητας (άρθρο 101 του Συντάγματος), η απόσταση των νησιών από το «κέντρο» συνέχισε να επηρεάζει αρνητικά την καθημερινότητα των κατοίκων. Το μικρό μέγεθος, τόσο ως προς την έκταση όσο και ως προς τον πληθυσμό, εξακολούθησε να περιορίζει τις δυνατότητες για παραγωγικές δραστηριότητες ιδιαίτερα μεγάλης

κλίμακας. Η γεωγραφική απομόνωση, λόγω της ασυνέχειας του χώρου, οδήγησε σε αυξημένο κόστος σε χρόνο και χρήμα όλων των οικονομικών λειτουργιών. Εξάλλου, τα ιδιαίτερα πολιτισμικά χαρακτηριστικά της νησιωτικής ζωής δεν αξιοποιήθηκαν ως εργαλείο ανάπτυξης της Χώρας.

Η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση αποτελεί την έμπρακτη απόδειξη μιας νέας ανθρωποκεντρικής προσέγγισης στη νησιωτικότητα, η οποία δεν πρέπει να διαμορφώνει όρους μειονεξίας, αλλά αξιοποιήσιμης ιδιαιτερότητας. Συγκεκριμένα, αποτελεί προϊόν μιας μεθοδικής προσπάθειας, ώστε τα ελληνικά νησιά «να έρθουν πιο κοντά» στην ηπειρωτική Ελλάδα, με αναμενόμενα μετρήσιμα θετικά αποτελέσματα στην προσβασιμότητα, την ποιότητα ζωής, την ανάπτυξη και την ελκυστικότητα.

B. Επί των άρθρων:

Στο **Μέρος Α'** περιλαμβάνονται τα **άρθρα 1 - 11**, που αφορούν στο σκοπό, το πεδίο εφαρμογής του Μεταφορικού Ισοδύναμου και λοιπές ουσιαστικού περιεχόμενου ρυθμίσεις αναφορικά με την εφαρμογή του προγράμματος.

Με το **άρθρο 1**, καθίσταται σαφές ότι σκοπός των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι η εξασφάλιση της ισότητας των πολιτών αναφορικά με την οικονομική επιβάρυνση του χρήστη, τη διάρκεια του ταξιδιού και την προσφερόμενη ποιότητα και η εισαγωγή στην εθνική νομοθεσία και η υλοποίηση της έννοιας του Μεταφορικού Ισοδύναμου (M.I.), προκειμένου το κόστος του επιβάτη και του εμπορεύματος που διασχίζει μια διαδρομή με μέσα θαλάσσιας μεταφοράς να είναι ισοδύναμο με το κόστος της διαδρομής που διασχίζει ένας επιβάτης για την ίδια απόσταση με μέσα χερσαίας μεταφοράς.

Με το **άρθρο 2**, προσδιορίζεται το εννοιολογικό περιεχόμενων των όρων, στους οποίους στηρίζεται η εφαρμογή του προγράμματος του M.I. Θεμέλιο του προγράμματος αποτελούν το Κατώφλι του M.I. και το πράγματι Καταβαλλόμενο Μεταφορικό Κόστος (ΚΑ.Μ.Κ.), με βάση τα οποία εξατομικεύεται το ποσό, που τελικά θα καταβληθεί σε κάθε δικαιούχο. Αυτονόητη προϋπόθεση για την καταβολή του είναι να πρόκειται για φυσικά ή νομικά πρόσωπα, με κατοικία ή έδρα αντίστοιχα σε νησί.

Με το **άρθρο 3**, προσδιορίζονται οι Δήμοι πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος για το έτος 2018 και δεσμεύεται ποσό 50 εκατομμυρίων ευρώ για τη χρηματοδότησή του, το οποίο επιτρέπεται να αυξάνεται, εφόσον το επιτρέπουν τα δημοσιονομικά δεδομένα. Παράλληλα, θεσπίζεται το αφορολόγητο και ακατάσχετο του καταβαλλόμενου ποσού, προκειμένου να διασφαλίζεται η πραγματική καταβολή του στους δικαιούχους.

Με το **άρθρο 4**, θεσπίζονται κριτήρια εισοδήματος, περιουσίας και διαμονής, ώστε να αποτρέπεται ο κίνδυνος καταστρατήγησης των σκοπών του προγράμματος. Για τις ωφελούμενες επιχειρήσεις ισχύουν τα κριτήρια της Σύστασης της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (2003/361/ΕΚ).

Με το **άρθρο 5**, καθίσταται δυνατός ο λογιστικός καθορισμός των καταβαλλόμενων ποσών. Ειδικότερα, προσδιορίζονται τα κριτήρια υπολογισμού του Κ.Μ.Ι., με χρήση των σύγχρονων μετρήσιμων δεικτών περιφερειακότητας, προσβασιμότητας και προσπελασιμότητας. Περαιτέρω, το πραγματικό μεταφορικό κόστος υπολογίζεται με βάση παραστατικά πραγματικών δαπανών. Το ύψος του ΚΑ.Μ.Κ. προκύπτει ως η διαφορά του πραγματικού μεταφορικού κόστους της ωφελούμενης μονάδας/ επιχείρησης από το Κ.Μ.Ι.

Με το **άρθρο 6**, διαμορφώνεται μια πλήρως ηλεκτρονική διαδικασία υποβολής αιτήσεων, με διευρυμένη χρήση των στοιχείων του TAXISnet, προκειμένου να διασφαλίζεται η αδιάβλητη αλλά και άμεση εφαρμογή του προγράμματος.

Με το **άρθρο 7**, καθιερώνεται ως αρμόδια αρχή για την υλοποίηση του προγράμματος η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η οποία αναβαθμίζεται σε πρωταγωνιστή στην υλοποίηση της αρχής της νησιωτικότητας. Ταυτόχρονα, προβλέπονται συνέργειες με συναρμόδια Υπουργεία αλλά και με την τοπική κοινωνία, μέσω των κατά περίπτωση αρμόδιων Δήμων.

Με το **άρθρο 8**, περιγράφεται η διαδικασία καταβολής του ΚΑ.Μ.Κ. στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων, με ελάχιστη ετήσια καταβολή ύψους διακοσίων σαράντα (240) ευρώ.

Με το **άρθρο 9**, ρυθμίζεται η αναστολή καταβολής του ΚΑ.Μ.Κ., εφόσον εξαλειφθούν οι όροι ένταξης στο πρόγραμμα.

Με το **άρθρο 10**, διασφαλίζεται η επιστροφή τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Με το **άρθρο 11**, θεσμοθετείται, για πρώτη φορά, η υποχρέωση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής να προβεί στην κατάρτιση Εθνικής Πολιτικής Υλοποίησης του Μ.Ι., η οποία αποκτά δημοκρατική νομιμοποίηση, μέσω της διατύπωσης γνώμης από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Η προαναφερόμενη Εθνική Πολιτική πρόκειται να δεσμεύσει οριζόντια όλες τις συναρμόδιες Υπηρεσίες στην υλοποίηση συγκεκριμένων πολιτικών και μέτρων, που θέτουν οριστικά τέλος στην απομόνωση των νησιωτών.

Στο **Μέρος Β'** περιλαμβάνονται αφενός το **άρθρο 12**, το οποίο αφορά σε τελικές και εξουσιοδοτικές διατάξεις και το **άρθρο 13**, με το οποίο προσδιορίζεται η έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Αθήνα, ... Απριλίου 2018

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

**ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ,
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ**

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ**

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ
ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ